

Wiskunde

Leerjaar 3 - periode 3

Hogere machtsverbanden, gebroken functies, exponentiële functies en logaritmen

Hoofdstuk 1 - Inleiding hogere machtsverbanden

A. Tweedegraads vergelijking

1. Ga naar www.desmos.com en klik op:

2. Typ de volgende vergelijking in het vakje:

3. Vul met behulp van de grafiek de volgende tabel in:

x	-3	-2	-1	0	1	2	3	7	10
x^2									

4. Hoe kan het dat de grafiek altijd boven de x -as blijft, ook bij negatieve waarden van x ?

.....

.....

B. Derdegraads vergelijking

5. Typ nu de volgende vergelijking in het vakje:

6. Vul met behulp van de grafiek de volgende tabel in:

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
x^3							

7. Hoe kan het dat de grafiek bij negatieve waarden van x nu wél onder de x -as gaat?

.....

.....

C. De rekenmachine

8. Bereken op je rekenmachine: .....

9. Bereken op je rekenmachine: .....

10. Verklaar het verschil tussen de antwoorden van vraag 8 en 9.

.....
 .....

11. Bereken op je rekenmachine: .....

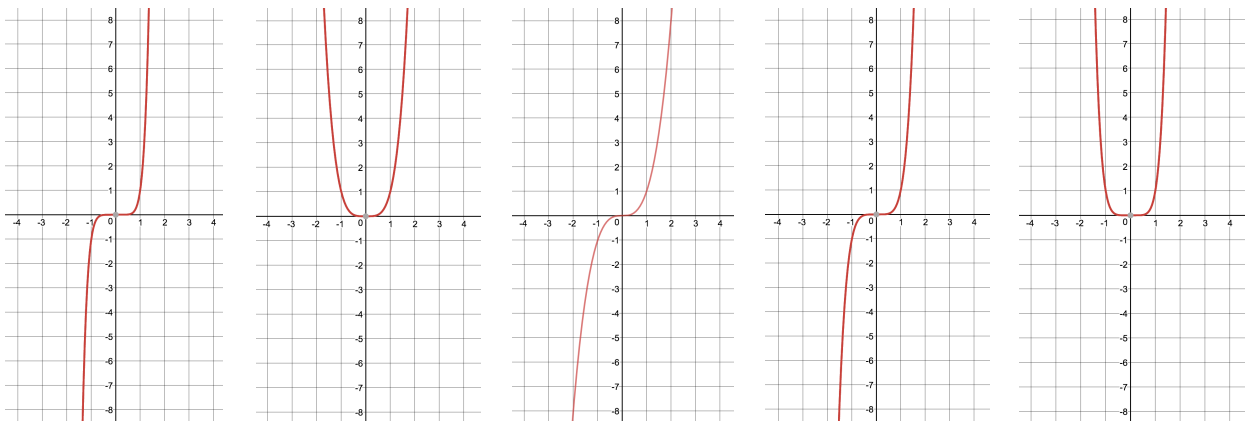
12. Bereken op je rekenmachine: .....

13. Verklaar de antwoorden van 11 en 12, als je ze vergelijkt met de antwoorden van 8 en 9.

.....
 .....

D. Even en oneven machten

14. Zoek met behulp van www.desmos.com uit welke grafiek bij welke vergelijking hoort.

a) $y = x^3$

b) $y = x^4$

c) $y = x^5$

d) $y = x^6$

e) $y = x^7$

E. Snijpunten

15. Maak met www.desmos.com twee grafieken in één plaatje:

16. De rechte lijn ($y=4x$) snijdt de kromme grafiek ($y=x^3$) in drie punten; welke punten zijn dat?

.....

Deze snijpunten zijn ook te **berekenen**. Dat gaat als volgt:

Voorbeeld 1

Stap 1. Stel de vergelijkingen aan elkaar gelijk.
$$\left. \begin{array}{l} y = x^2 \\ y = -x + 2 \end{array} \right\} \rightarrow x^2 = -x + 2$$

Stap 2. Breng alle x -en en getallen naar links, zodat er ' $= 0$ ' staat: $x^2 + x - 2 = 0$

Stap 3. Ontbind de uitdrukking in factoren: $(x - 1)(x + 2) = 0$

Stap 4. Nu geldt: $(x - 1) = 0$ of $(x + 2) = 0$

Stap 5. Daaruit volgt: $x = 1$ of $x = -2$

Stap 7. Dit zijn de x -waarden van de snijpunten. Om de bijbehorende y -waarden te vinden, vul je deze x -waarden in, in één van de oorspronkelijke vergelijkingen.

$$x = 1 \rightarrow y = x^2 = 1^2 = 1 \rightarrow \text{snijpunt 1: } (1, 1)$$

$$x = -2 \rightarrow y = x^2 = -2^2 = 4 \rightarrow \text{snijpunt 2: } (-2, 4)$$

Voorbeeld 2

Stap 1. Stel de vergelijkingen aan elkaar gelijk.
$$\left. \begin{array}{l} y = 4x \\ y = x^3 \end{array} \right\} \rightarrow 4x = x^3$$

Stap 2. Breng alle x -en en getallen naar links, zodat er ' $= 0$ ' staat: $4x - x^3 = 0$

Stap 3. Breng de x met de laagste macht buiten haakjes: $x(4 - x^2) = 0$

Stap 4. Nu geldt: $x = 0$ of $(4 - x^2) = 0$

Stap 5. Daaruit volgt: $x = 0$ of $x^2 = 4$

Stap 6. Daaruit volgt: $x = 0$ of $x = 2$ of $x = -2$

Stap 7. Dit zijn de x -waarden van de snijpunten. Om de bijbehorende y -waarden te vinden, vul je deze x -waarden in, in één van de oorspronkelijke vergelijkingen.

$$x = 0 \rightarrow y = x^3 = 0^3 = 0 \rightarrow \text{snijpunt 1: } (0, 0)$$

$$x = 2 \rightarrow y = x^3 = 2^3 = 8 \rightarrow \text{snijpunt 2: } (2, 8)$$

$$x = -2 \rightarrow y = x^3 = -2^3 = -8 \rightarrow \text{snijpunt 3: } (-2, -8)$$

